

Циган

Яків Щоголів

Не на шовкових подушках
Ти вперше божий світ побачив;
Ніхто на теплих пелюшках
Не сповивав тебе й не няньчив.

Колиски срібними грішми
Циганська мати не придбала;
Хуртеча лютої зими
Твої родини привітала.

Убоге ліжко з дерюги
Тобі під спину помостили;
Холодне тіло округи
Манаттям деяким прикрили.

І ось, як той дубовий ліс,
Ніким не коханий, не грітий,
І ти, по божій волі, зріс,
Міцними жилами повитий.

І не страшна тобі зима,
Осіння хлюща, спека й голод:
Спижева[1] спина все прийма —
Пекельну спеку, хлющу й холод

Зате степи, луги й гаї,
Величні саги і подоли,
Діброва й ліс — вони твої,
Твої палати і стодоли.

Держися ж їх і не ходи
Туди, де люди бенкетують:
Багаті й пишні городи,
Та не циганам їх будують.

Ти, кажуть, левенець[2] і гид[3],
Твій тор[4] ховатися од миру;

Так хай ти мирові й обрид,
Душі не маєш, згаяв віру,—

А тільки злодій між таких
Хіба іти тобі поре;
Поневаж[5] хто ходив між їх
Та додивлявсь, той добре знає:

Там все пазурами порвуть,
З душі потягнуть міч і сили,
Що буде в серці — попсують
Із тіла вимотають жили.

1882

[1] Бронзовий, мідний.

[2] Шибеник.

[3] Гидкий.

[4] Призначення.

[5] Оскільки.